

ศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในมีต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากล
ของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
A Study of the Instructional Supervision Management on Students' Desirable
Quality in Accordance with the World – Class Standard of Benchamaracharungsarit
2 School, The Secondary Educational Service Area Office 6

สุพิชฌาย์ เจริญรักษ์

Supitcha Charoenrak

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒

School Director of Benchamaracharungsarit 2

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the management of Benchamaracharungsarit 2 School's instructional supervision in 5 areas; direct instructional assistance for teachers, collaboration skill development, professional skill development, curriculum development, and classroom action research and 2) study the quality of Benchamaracharungsarit 2 School's instructional supervision on the students' desirable quality The participants were 107 administrators and teachers of Benchamaracharungsarit 2 School. An Instructional supervision questionnaire and a students' desirable quality questionnaire were used to obtain the data. Mean and standard deviation were used to analyze the data. The results of the study revealed that Benchamaracharungsarit 2 School's instructional supervision quality was at the excellent level ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.51$) and the students' desirable quality resulting from the instructional supervision was at the excellent level ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.51$).

Keyword : Instructional Supervision Management, Students' desirable quality

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน 2) ศึกษาคุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากกระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ประชากรที่ใช้ในศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูจำนวน 107 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ และแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากกระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลวิจัยพบว่าคุณภาพของการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ มีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.51$) และคุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากกระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ มีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพมากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.21$)

คำสำคัญ : การดำเนินงานนิเทศภายใน คุณภาพผู้เรียน

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

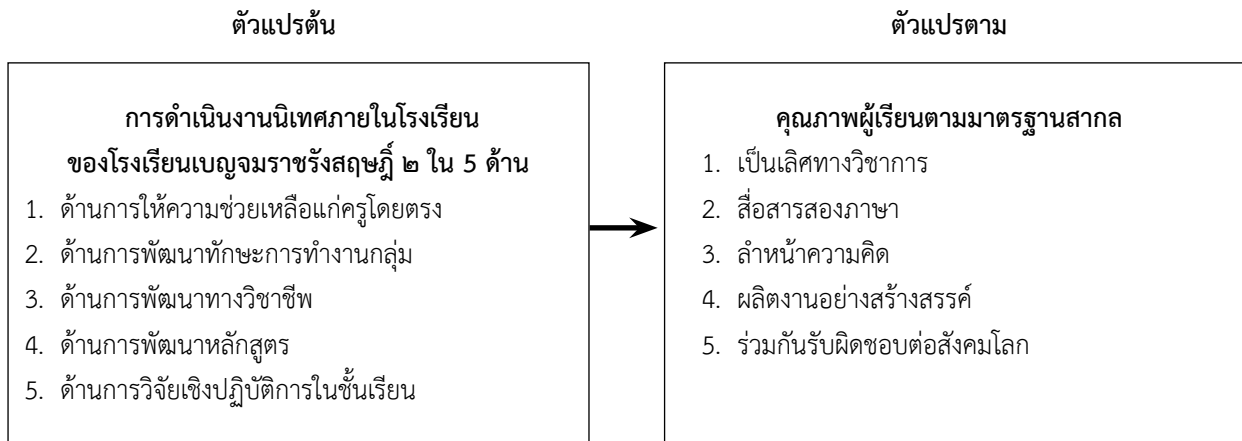
โลกยุคแห่งการเรียนรู้ ความรู้และภูมิปัญญาของแต่ละสังคมได้นำมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศไทย ได้ส่งผลให้หลายประเทศต่างหันกลับมาทบทวนแนวทางการจัดการศึกษาของแต่ละประเทศอย่างจริงจังเพื่อเป้าหมายในการสร้างและพัฒนากำลังคนที่มีความสามารถที่จะนำมาสู่การพัฒนาเศรษฐกิจสังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศให้ก้าวสู่สังคมในอนาคตได้อย่างมั่นคง (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2554 : 1) การจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดนั้น ครูจะต้องมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพในมาตรฐานคือ ตามมาตรฐานหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ และโรงเรียนมีศักยภาพในการบริหารจัดการ โดยองค์ความรู้ที่ระบบประกันคุณภาพการศึกษา การนิเทศช่วยเหลือ (Coaching) อย่างต่อเนื่องที่เอื้อให้การทำงานของครูและโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนที่ยั่งยืน การปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเพราะเป็นทั้งผู้บริหาร ผู้ให้การนิเทศ และสนับสนุนให้เกิดการนิเทศ ภายในที่ได้มาตรฐาน (กิตติพร ปัญญาภิญโญผล 2556 : 146) กล่าวว่า “ผู้บริหารมีส่วนสำคัญ ที่ผลักดันการนิเทศภายในโรงเรียนให้บรรลุผลเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนทั้งมวลในโรงเรียน” ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับครู ย่อมรู้สภาพปัญหาและความต้องการของบุคลากรภายในโรงเรียนเป็นอย่างดี โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนพบว่าปัญหาดังกล่าวมี ดังนี้ 1) ผู้บริหารและครูยังไม่สามารถนำระบบการนิเทศภายในมาพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) แม้โรงเรียนจะมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องแต่ครูยังไม่สามารถนำความรู้ ทักษะ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้นั้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนไม่เต็มตามศักยภาพ 3) ครูมีความสามารถในการผลิตสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาในระดับน้อยส่งผลให้สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อความต้องการ 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนไม่อยู่ในเกณฑ์ที่พอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน ด้วยสภาพการจัดการศึกษาดังกล่าว จึงควรมีกระบวนการที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มี 5 คุณภาพ และเป็นที่พึงพอใจของสังคมและบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน จึงมีการดำเนินกิจกรรมนิเทศ

ภายในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ ทั้งในด้านการจัดระบบบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครูที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมและท้องถิ่น รวมทั้งการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดคุณภาพตามหลักสูตร โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ (2562 : 8) ผู้วิจัยซึ่งอยู่ในฐานะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงในปฏิบัติงาน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้โรงเรียน สามารถดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความสนใจศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามแนวคิดกิลคแมน; กอร์ดอน; และ รอส-กอร์ดอน เนื่องจากขอบข่ายงานนิเทศทำให้มีความเชื่อว่าการจัดการต่างๆ ในการนิเทศภายในนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารนำไปใช้เป็นแนวทาง ปรับปรุง พัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมาตรฐานสากลการศึกษาในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนตลอดไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน
2. เพื่อศึกษาคุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากกระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในที่มีต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากลของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยมีขอบเขตดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 2 คน ข้าราชการครู จำนวน 97 คน พนักงานราชการ จำนวน 2 คน ครูอัตราจ้าง จำนวน 6 คน รวมผู้บริหารและครู จำนวน 107 คน ในโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ปีการศึกษา 2562

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตัวแปรที่ศึกษา คือ การนิเทศการศึกษาตามแนวคิดกลิคแมน; กอร์ดอน; และ รอส-กอร์ดอน (Glickman; Gordon; & RossGordon. 2007: 6) 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง
2. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม
3. ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากกระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

1. เป็นเลิศวิชาการ
2. สื่อสาร 2 ภาษา
3. ล้ำหน้าความคิด
4. ผลงานอย่างสร้างสรรค์
5. ร่วมรับผิดชอบต่อสังคมโลก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ผู้บริหารและครูจำนวน 107 คน ในโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ปีการศึกษา 2562

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

2.1.1 แบบสอบถามการดำเนินงานนิเทศภายในที่มีต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากลของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 คือ เป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3. ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

2.1.2 แบบสอบถามเพื่อศึกษาคุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากกระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญจันทร์ สีสันต์ 2560 : 119)

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 การสร้างเครื่องมือการดำเนินงานนิเทศภายใน

- ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาตามแนวคิดของ กลิคแมน; กอร์ดอน; และรอส-กอร์ดอนตอน (Glickman; Gordon; & Ross Gordon. 2007 : 6)

- สร้างแบบสอบถาม
- นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว

แล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบคุณภาพ

- นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

- นำแบบสอบถามไปใช้

2.2.2 การสร้างเครื่องมือศึกษาคุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากระบบการนิเทศภายใน

- กำหนดหัวข้อหลักเพื่อสร้างแบบสอบถาม

คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากล

- สร้างแบบสอบถาม
- นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว

แล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบคุณภาพ

- นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

- นำแบบสอบถามไปใช้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามการดำเนินงานนิเทศภายในที่มีต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากลของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ดังต่อไปนี้

3.2 ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องมือแบบสอบถามศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในที่มีต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากลของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

3.3 นำแบบสอบถามการดำเนินงานนิเทศภายในที่มีต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากลของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ไปให้ประชากร คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ จำนวน 107 คน ในการตอบแบบสอบถามระหว่างวันที่ 7- 23 กุมภาพันธ์ 2563 โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บด้วยตนเอง

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้เก็บข้อมูลแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

1. การดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย μ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน σ การดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

รายการการประเมิน	(N=107)		ระดับคุณภาพ	ลำดับที่
	μ	σ		
1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง	4.91	0.14	มากที่สุด	1
2. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม	4.58	0.61	มากที่สุด	4
3. ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ	4.67	0.58	มากที่สุด	2
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.59	0.60	มากที่สุด	3
5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน	4.54	0.64	มากที่สุด	5
รวม	4.65	0.51	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 1 พบว่าการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65, \sigma = 0.51$) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงมีคุณภาพดีมาก ($\mu = 4.91$) ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ($\mu = 4.67$) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\mu = 4.59$) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ($\mu = 4.58$) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ($\mu = 4.54$)

2. การศึกษาคุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากกระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย μ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน σ คุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากกระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

รายการประเมิน	(N=107)		ระดับคุณภาพ	ลำดับที่
	μ	σ		
1. เป็นเลิศทางวิชาการ	4.66	0.61	มากที่สุด	3
2. สื่อสารสองภาษา	4.58	0.61	มากที่สุด	5
3. ลำนำความคิด	4.91	0.14	มากที่สุด	1
4. ผลงานอย่างสร้างสรรค์	4.67	0.58	มากที่สุด	2
5. ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก	4.60	0.63	มากที่สุด	4
รวม	4.68	0.21	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 2 พบว่าคุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากกระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีคุณภาพระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ลำนำความคิด ($\mu = 4.91$) ผลงานอย่างสร้างสรรค์ ($\mu = 4.67$) เป็นเลิศทางวิชาการ ($\mu = 4.66$) ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก ($\mu = 4.60$) สื่อสารสองภาษา ($\mu = 4.58$)

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย คือ ศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และเพื่อศึกษาคุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากกระบวนการนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

จากผลศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน พบว่าคุณภาพของการดำเนินงานนิเทศภายใน มีคุณภาพระดับมากที่สุด ดังนี้

1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง พบว่าโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ การดำเนินงานชัดเจน มีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานทำให้ได้รับการนิเทศตามที่กำหนดในปฏิทินการนิเทศอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีการส่งเสริมสนับสนุนทั้งทางด้านวิธีการ เครื่องมือในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้อง และส่งเสริมกับการเรียนการสอนให้เพียงพอกับปัญหาความต้องการ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการวางแผนการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้งมีการสรุปผลการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดกลิคแมน; กอร์ดอน; และ รอส-กอร์ดอน (Glickman; Gordon; & Ross-Gordon. 2007 : 6) ที่กล่าวว่า การให้ความช่วยเหลือครูเพื่อช่วยให้ครูช่วยเหลือตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ความสัมพันธ์อันดีกับครูผู้สอน ในการช่วยครูให้ปรับปรุงการสอน รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือในเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากเรื่องการจัดการเรียนการสอน ด้วยแนวทางการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ดังนั้น การให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาแก่ครูผู้นิเทศต้องให้คำแนะนำเกี่ยวกับเทคนิคและปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับบทเรียนและผู้เรียน

2) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ พบว่า ครูในโรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับการอบรมครูเพื่อพัฒนาทางวิชาชีพ ทั้งด้านเทคนิคการสอนและการส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้มีความรู้ ด้วยการเข้ารับการอบรม สัมมนา และพาครูไปศึกษาดูงาน แล้วนำเทคนิคเข้ามาปรับสอน กลิคแมน; กอร์ดอน; และ รอส-กอร์ดอน (Glickman; Gordon; & Ross-Gordon. 2007: 351-368) ได้เสนอแนวความคิด กิจกรรมพัฒนาครูในการพัฒนาทางวิชาชีพ เพื่อปรับปรุงการสอนของครูให้ส่งผลไปสู่นักเรียนให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู มีบุคลิกภาพดี มีความคิด สร้างสรรค์ มีคุณธรรมจริยธรรม ด้วยการจัดอบรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ให้เหมาะสมกับวิชาชีพโดยการสอดแทรกข้อคิดเพื่อให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครูอยู่เสมอ อีกทั้งยังส่งเสริมให้ครูมีคุณธรรมจริยธรรมทุกครั้งที่มีการอบรมครู นอกจากจะสอนให้นักเรียนเก่งแล้วจะต้องสอน

ให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการส่งเสริม การพัฒนาทางวิชาชีพของครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒

3) ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ครูในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้บริหาร สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และจัดการประชุม อบรม ติดตามและประเมิน หลักสูตร ครูมีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ เกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการนำ หลักสูตรไปใช้โดยครูทุกคนเป็นคณะกรรมการในการจัดทำหลักสูตร ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการ เรียนรู้ ประเมินหลักสูตรและทบทวน เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ ความต้องการของผู้เรียนและสังคม ที่เป็นเช่นนี้เพราะครูมีความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนา หลักสูตร และการจัดทำหลักสูตรโดยบุคลากรทุกคนของโรงเรียนเอง ซึ่งรู้ถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาด้านการเรียนการสอน ปัญหาเกี่ยวกับตัวเด็ก ผู้ปกครอง ชุมชนและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้ เป็นอย่างดีเยี่ยม เพราะอยู่ใกล้ชิดกับปัญหาหรือเผชิญปัญหาด้วยตนเอง จึงสามารถแก้ปัญหาได้ถูกต้องตรงจุดได้มากกว่า บุคคลอื่น ที่อยู่ภายนอกโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับเกษา กลิ่นเพ็ง (2554 : 12-13) ได้สรุป ความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งช่วยให้ ครูและบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้เท่าทันกับความเปลี่ยนแปลง ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา และการที่ผู้บริหาร มีส่วนร่วมใน การอำนวยความสะดวก ส่งเสริมสนับสนุนด้วยการจัด อบรมการจัดทำหลักสูตร ติดตามผลการดำเนินการพัฒนา และ ติดตามการนำไปใช้ และประเมินหลักสูตรที่เป็นดังนี้ อาจจะเป็น เพราะที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในบทบาทของผู้บริหารต่อกรณี ส่วนร่วมในการอำนวยความสะดวก

4) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม พบว่า มีการ พัฒนาให้ครูมีทักษะการทำงานกลุ่ม เข้าใจบทบาทของตนรับผิดชอบ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตามโครงสร้างการบริหารงาน ครูใน โรงเรียนมีความรู้ และประสบการณ์ มีวิธีการทำงานกลุ่มโดยยึด วัตถุประสงค์ของกลุ่ม มีความเข้าใจบทบาทของสมาชิก มีการแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่ม มีผู้นำ ผู้ตาม มีฝ่ายสนับสนุน มีการวางแผนร่วมกัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับกลิคแมน; กอร์ดอน; และรอส-กอร์ดอน (Glickman; Gordon; & Ross-Gordon. 2007 : 322) กลุ่มที่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความกลม กลืนยสามัคคีในกลุ่มคือกลุ่มที่มีผู้นำที่ดี สามารถ ทำให้กลุ่มดำเนินการ ได้ดี และทั้งนี้โครงสร้างการบริหารงาน ในโรงเรียนในปัจจุบัน เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ ให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหาร งาน เป็นการแสดงให้เห็นว่าครูและผู้บริหาร มีความตระหนักว่าการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่จะประสบความสำเร็จ การนิเทศเป็นการ

ช่วยพัฒนาความสัมพันธ์และความยุติธรรมให้เกิดขึ้นในกลุ่มผู้รับ การนิเทศ บทบาทของผู้ให้การนิเทศจะต้องสร้างความตระหนักและ ครรเป็นกลางในการนิเทศ ผู้นิเทศจะต้องให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับ การนิเทศ และเปิดโอกาสให้กับผู้รับการนิเทศด้วย ส่วนปัญหาใน การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มที่พบ คือ ความแตกต่างระหว่าง ความคิด ทำให้การทำงานกลุ่มเป็นไปอย่างไม่ราบรื่น ที่เป็นเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะครูยังไม่ได้รับการ ฝึกฝนให้เป็นผู้ที่มีจิตวิทยาใน การสื่อสาร และการฝึกทักษะการทำงานเป็นกลุ่มเท่าที่ควร

5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน พบว่า ครูใน โรงเรียนส่วนใหญ่ นำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไปใช้ในการจัด กระบวนการเรียนรู้ มีการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ภาคเรียน ละ 1 เรื่อง และครูได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้มีความรู้และความ เข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ด้วยการ จัดอบรมและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน จากเพื่อนครูและผู้บริหาร ทั้งนี้เพราะว่า ในปัจจุบันมีการส่งเสริมให้ มีการทำวิจัยควบคู่กับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูจึงต้องมีความ รู้ในการทำวิจัย และสามารถนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องส่งเสริมและสนับสนุน ทั้งด้านความรู้ เครื่องมือและวิธีการดำเนินการ การดำเนินงานนิเทศ ภายในโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ สอดคล้องกับสุทธนู ศรีไสย์ (2557: 349) ว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้ ครูผู้ สอนบรรลุเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งจะส่งผล ไปสู่ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา

2. ศึกษาคุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากกระบวนการนิเทศ ภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

จากผลศึกษาคุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากกระบวนการ นิเทศภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีคุณภาพระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียน เบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ พบว่า คุณภาพของการดำเนินงานนิเทศ ภายในของโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ ๒ มีคุณภาพระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการพัฒนา วิชาชีพ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาทักษะการทำงาน กลุ่ม ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยส่งผลให้คุณภาพ ของผู้เรียนที่เกิดจากกระบวนการนิเทศภายใน ของโรงเรียนเบญจม ราชรังสฤษฎ์ ๒ มีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่าคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียง ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ลำดับหน้าความคิด ผลิตงานอย่าง

สร้างสรรค์ เป็นเลิศทางวิชาการ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก และสื่อสารสองภาษา ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิจเกษม อุปะการกิจ (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยศึกษาความคิดเห็นต่อการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญาภาณูจร์ ศรีเนตร (2558 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรมีการวางแผนและกำหนดนโยบายในการจัดอบรมให้ครูมีความรู้ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนและได้รับการส่งเสริมให้สามารถใชการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ควรส่งเสริมทักษะด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ วิธีการทำงานโดยยึดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม บทบาทของสมาชิก เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาและการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

เอกสารอ้างอิง

- กิจเกษม อุปะการกิจ. (2560). **ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานนิเทศภายใน โรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**
- กิตติพร ปัญญาภิญโณผล. (2556). **สมรรถภาพในการนิเทศการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- เกษา กลิ่นเพ็ง. (2554). **การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนบ้านใหม่ทอง. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.**
- ชญาภาณูจร์ ศรีเนตร. (2558). **รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
- บุญจันทร์ สีสันต์. (2560). **วิธีวิจัยและสถิติขั้นสูงสำหรับการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ. : มิน เซอร์วิส ซัพพลาย**
- โรงเรียนเบญจมราชารังสฤษฏ์ ๒. (2562). **ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://www.ben2.ac.th/news.php>**
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). **การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : อาร์แอนด์ ปรินทร์จำกัด.**
- สุทธนู ศรีไสย์. (2557). **หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- Glickman, C. D.; Gordon, S.P. & Ross-Gordon, J.M. (2007). **Supervision and Supervision and Curriculum Development. 135-148. Instructional Leadership : A Developmental Approach. (7th Ed.). Boston : Allyn & Bacon.**